

MINISTER
RODZINY, PRACY I POLITYKI
SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 24 lipca 2017 r.

Elżbieta Rafalska

DSR.V.0811.3.2017.DM

**Pan
Mieczysław Łuczak
Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli**

W odpowiedzi na pismo z dnia 14 lipca br., znak: LLO.430.001.2017 dotyczące informacji o wynikach kontroli nr P/16/079 pn. „Wpływ realizacji programu „MALUCH” na zwiększenie aktywności zawodowej rodziców i opiekunów”, przekazuję stanowisko do przedmiotowej informacji.

Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH” jest jednym z instrumentów polityki rodzinnej. Jego nadrzędnym celem jest zwiększanie dostępu - w wymiarze terytorialnym i finansowym - do usług opiekuńczych świadczonych przez żłobki, kluby dziecięce oraz przez dziennych opiekunów. Dzięki środkom finansowym z programu wzrasta liczba miejsc opieki oraz odsetek dzieci objętych opieką instytucjonalną, co zostało zauważone w ww. informacji. Dlatego też zasadne jest podejmowanie działań w tym obszarze, zmierzających do dalszego wzrostu odsetka dzieci objętych opieką, na co wskazuje również NIK.

W części zawierającej uwagi i wnioski (pkt. 2.2., s. 12) NIK stwierdza, że jednym z działań przyczyniających się do wzrostu ww. wskaźnika jest określenie w dokumentacji programowej minimalnej kwoty dofinansowania nowoutworzonych miejsc opieki. Dotychczas w programie wskazywano maksymalną kwotę dofinansowania na jedno miejsce w przypadku tworzenia nowych miejsc opieki i maksymalną kwotę dofinansowania na jedno dziecko miesięcznie w przypadku dotacji na utrzymanie miejsc opieki. Przyjęcie takiego rozwiązania jest związane z trudną do oszacowania liczbą beneficjentów i jednocześnie ograniczoną kwotą środków wskazaną w rezerwie celowej budżetu państwa. Niemniej jednak,

w pracach nad kolejną edycją programu możliwość zastosowania rozwiązania wskazanego przez NIK zostanie przeanalizowana.

Kolejnym rozwiązaniem sprzyjającym wzrostowi odestka dzieci objętych opieką jest, jak wskazuje NIK, zmiana metodologii badania potrzeb w zakresie miejsc opieki instytucjonalnej w gminach. Jak wskazano w części pn. *Ogólna ocena kontrolowanej działalności* (pkt. 2.1., s. 6-7), dane resortowe zbierane są na podstawie list dzieci nieprzyjętych do funkcjonujących żłobków samorządowych. Należy jednak zaznaczyć, że zgodnie ze wzorem sprawozdania, informacje o niezaspokojonym zapotrzebowaniu na miejsca opieki w gminie mogą pochodzić również z innych źródeł niż listy rezerwowe. Umożliwia to zatem wskazanie potrzeb w tych gminach, na terenie których nie funkcjonuje żadna forma opieki. Jednak możliwość ta nie zawsze jest przez gminy wykorzystywana. Należy podkreślić, że dążąc do zwiększenia zakresu zbieranych danych statystycznych, w ustawie z dnia 7 lipca br. o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin, która w obszarze opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wejdzie w życie 1 stycznia 2018 r., wprowadzono konieczność przekazywania szeregu informacji przez wszystkie podmioty prowadzące żłobki i kluby dziecięce oraz zatrudniające dziennych opiekunów, niezbędnych dla rodziców (np. godziny pracy, opłaty, informacje o liczbie dzieci zapisanych w stosunku do liczby miejsc), jak i dla gmin w celu umożliwienia planowania działań w tym obszarze, np. niezaspokojone zapotrzebowanie.

NIK wskazuje również, że zasadne byłoby wypracowanie i wprowadzenie efektywnej metodologii monitorowania wpływu programu „MALUCH” na aktywność zawodową rodziców i opiekunów dzieci, ale zaznaczył (s. 38), że aktywność zawodowa uzależniona jest od wielu czynników o charakterze zmiennym. W informacji przywołano stanowisko Departamentu Polityki Rodzinnej (s. 9), zgodnie z którym wiązałyby się to z dodatkowymi nakładami finansowymi na techniczną obsługę oraz ze znaczną pracochłonnością procesu weryfikacji danych. Podsumowując, stanowisko NIK i resortu jest spójne w zakresie stwierdzenia, że badanie relacji między aktywnością zawodową a możliwością skorzystania z opieki nad dzieckiem jest możliwe, ale miałoby charakter krótkotrwały. Jest to szczególnie istotne w sytuacji, gdy dotychczas nie były przewidziane żadne dodatkowe środki na obsługę programu.

Odnosząc się do kwestii przyjęcia programu „MALUCH” jako programu wieloletniego pragnę zaznaczyć, że w pierwszej kolejności rząd, biorąc pod uwagę skalę potrzeb w zakresie liczby miejsc opieki, zabezpieczył dodatkowe środki na ten cel, tj. w ustawie o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin

wprowadzono możliwość finansowania programu z dodatkowego źródła, jakim są środki z Funduszu Pracy. W przypadku, gdy na realizację resortowych oraz rządowych programów rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przekazane zostaną środki z Funduszu Pracy, dodatkowo jednym z kryteriów wyboru podmiotów korzystających z dofinansowania będzie sytuacja na lokalnym rynku pracy. Programy te będą kierowane do wszystkich podmiotów, ale ze szczególnym uwzględnieniem gmin.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że ostateczne dane za 2016 r. zostaną opublikowane do 30 września br. w sprawozdaniu Rady Ministrów z realizacji ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

MINISTER
Elżbieta Rafalska
Elżbieta Rafalska